

Tiestötietojärjestelmät ja - palvelut hankinta

IPT2 työpaja, kokemuksia allianssin hankintaprosessin läpiviennistä

16.11.2017

Hankinnan sisältö, miksi allianssi

Teiden ennakoiva kunnonhallinta ja tiestötietojen kehittäminen

Tavoitteena: kunnossapidon tarkempi kohdistaminen, optimoidut elinkaarikustannukset, kattava tieto tieverkosta

Strategiset tavoitteet / Digitalisaatiohanke

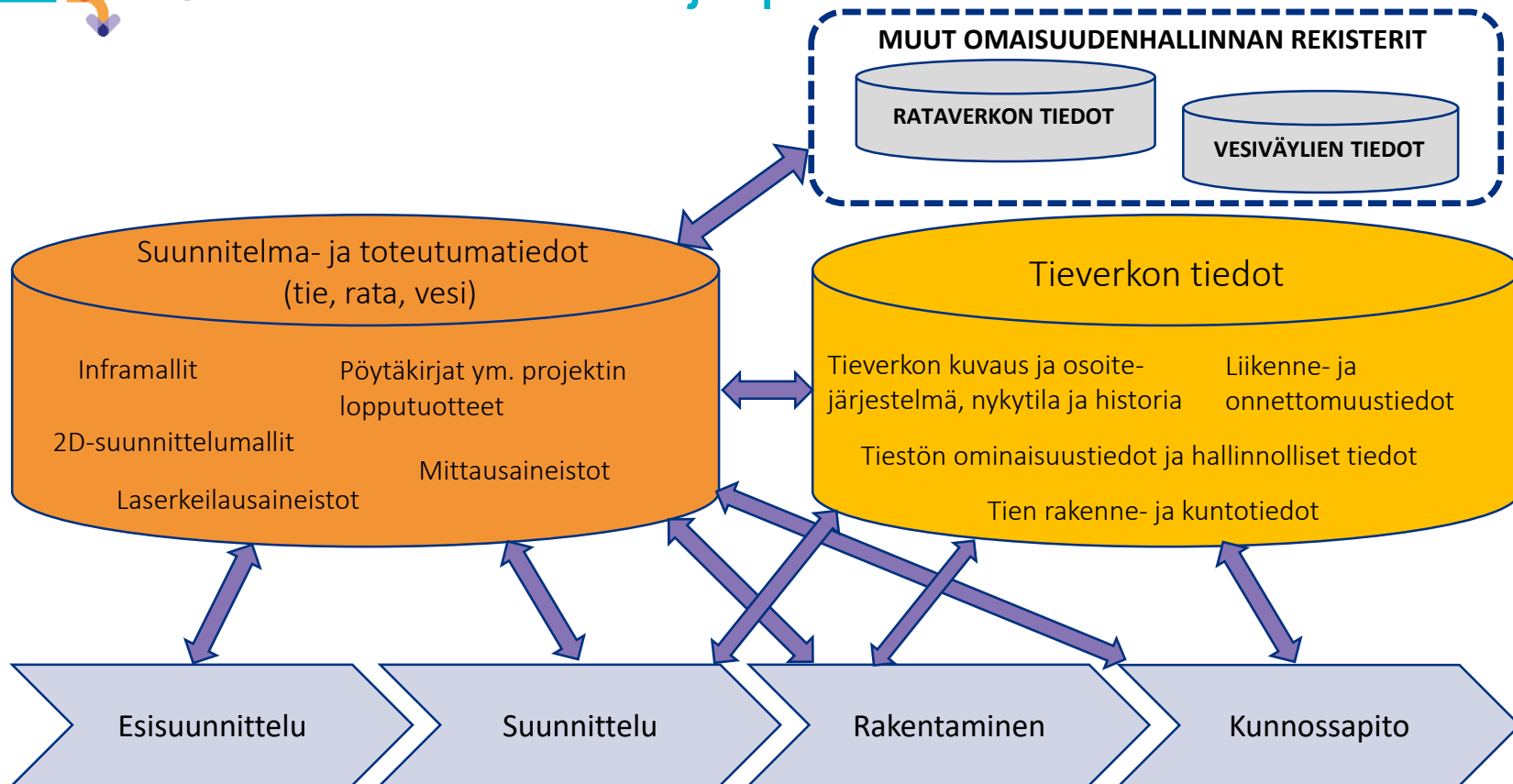
Liikenneviraston digitalisaatiohankkeen tavoitteena on uudistaa liikenne-, väylä- ja liikkumistietojen tuottamisen, ylläpitämisen ja jakelun perinteisiä rakenteita siten, että uuden teknologian mahdollistamana Liikennevirastolla on käytössään aikaisempaa ajantasaisempi tieto väylien kunnosta, käytettävyydestä ja käytöstä.

- Ratatietojen ja tiestötietojen siilomaiset rakenteet puretaan.
- Tiedot tallennetaan ja hyödynnetään ylläpitojärjestelmissä ilman tarvetta kopiointiin.
- Uusista väyläkohteista tietomallipohjainen väylien rakentaminen tuottaa lähtötiedot omaisuudenhallinnalle.
- Tietojen tuottamisessa ja hyödyntämisessä on käytössä digitaalisia, mahdollisimman ajantasaisia rajapintoja, jotka ovat helposti eri toimijoiden käytettävissä.
- Nykyistä tarkemman ja ajantasaisemman tiedon avulla hoidon sekä kunnossapidon toimenpiteiden kohdentamiselle luodaan aikaisempaa paremmat edellytykset.
- Tieto-omaisuuden laadun ja määrän parantuminen mahdollistaa liikenteenhallinnan ja kunnossapidon osalta monipuolisemmat ja tarkemmat analyysit ja simuloinnin.

Tiestötietojärjestelmät ja –palvelut

Tietosisältö ja prosessit

Keskeiset tavoitteet

- Suunnitelma- ja toteumatiedot keskitetyksi haltuun
- Tiedon sujuva kulku suunnittelusta ja rakentamisesta ylläpitoon
- Hoidon ja ylläpidon yhteydessä syntyvä tieto tehokkaasti talteen
- Uusi monipuolisempi tietosisältö
- Tukee ja hyödyntää uusia tiedontuotantomenetelmiä
- Tiedon sujuvampi hyödyntäminen elinkaaren eri vaiheissa ja päätöksentekoprosessissa
- Käyttöliittymät helppokäyttöisiksi, karttapohjaisuuden hyödyntäminen
- Tietojen analysoinnin ja visualisoinnin kehittäminen
- Laadun hallinnan kehittäminen
- Automaattiautoilun vaatiman tietosisällön kehittäminen

Miksi allianssi?

- Laaja kokonaisuus, jossa
 - perinteisellä tietojärjestelmän toteutusmallilla olisi useita sopimuskumppaneita ja sopimuksia
 - teknisen ratkaisun voi toteuttaa usealla eri tavalla, samalla uudistetaan myös prosesseja
 - käyttäjiä ja sidosryhmiä tarpeineen on useita
 - ratkaisun tulisi palvella prosessia useita vuosia / vuosikymmeniä
 - tietojärjestelmien ketterällä toteutuksella saadaan hyvää laatua, mutta kustannukset usein kasvaa
- Allianssimallilla
 - Yhteistyö hankkeen parhaaksi
 - Yhteiset tavoitteet, yhteinen sopimus, yhteinen kaupallinen malli
 - Saadaan parhaat osaajat ja ratkaisut oikea-aikaisesti projektin käyttöön
 - Pystytään joustavasti lisäämään projektin resursointia
 - Saadaan tuloksia aikaiseksi nopealla aikataululla, poistetaan hukkaa
 - Kokeillaan uutta tapaa toimia haastavassa kokonaisuudessa
 - Kehitetään osaamista laajasti hankkeen parhaaksi: viraston asiantuntijat ja palveluntuottajat (ICT-toimittajat, väyläomaisuuden ja paikkatiedon tiedonhallinnan asiantuntijat, mittauspalveluiden tuottajat)

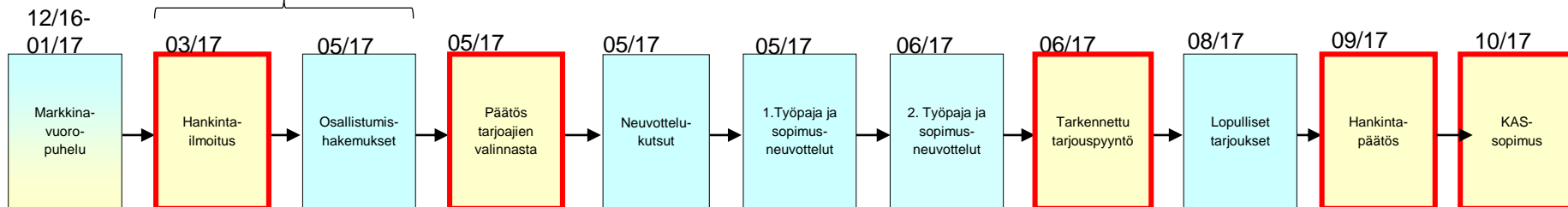

Hankinnan kilpailutuksen läpivienti

Allianssihankinta kilpailullisella neuvottelumenettelyllä

>30 pv

- Hankintailmoitus**
- Alustava tarjouspyyntö
 - Osallistumisilmoituslomakkeet
 - Vähimmäisvaatimukset ja valintaperusteet
 - Hankekuvaus
 - Sopimusmallit
 - Tekniset asiakirjat

- Osallistumishakemus**
- Ryhmittymä
 - Yritysreferenssit
 - Arviointikohde 1: Tiimit, Avainhenkilöt
 - Henkilöreferenssit
 - Arviointikohde 2: Suunnitelma kehitysvaiheen käynnistämiseksi

- Työpajoissa arviointikohde 1:**
- Projektin johto- ja yhteistoimintakyky tiimin ja projektipäällikön osalta

- Lopullinen tarjouspyyntö**
- Tarjouslomakkeet
 - Valintaperusteet
 - Hankekuvaus
 - Tarkennetut sopimusasiakirjat
 - Tekniset asiakirjat

- Tarjous**
- Arviointikohde 2: Kyky tuottaa arvoa rahalle (kohdearkkitehtuuriratkaisut, projektisuunnitelma)
 - Hinta (palkkioprosentti)

Markkinavuoropuhelu 2 kpl

Ennen osallistumishakemuksen jättämistä allianssiperehdytys

Päätöksen palautetilaisuus tarjoajille

Hankintapäätöksen palautetilaisuus tarjoajille

Allianssihankinnan kaikille yhteinen palautetilaisuus

Osallistumishakemusten arviointikohteet

Arviointikohteet			
1. Projektitiimin kuvaus			painoarvo 60 %
2. Suunnitelma kehitysvaiheen käynnistämiseksi			Painoarvo 40 %
2.1 Suunnitelma kehitysvaiheen käynnistämisestä			
2.2 Suunnitelma hankesuunnitelman laatimisesta			

Osallistumishakemus: Projektitiimi

Projektitiimi	
Sisältövaatimus	Vertailuperusteet
<p>Projektitiimin kuvaus</p> <p>Kuvauksen tulee sisältää</p> <ul style="list-style-type: none">▪ tiimin kokoonpano, organisointi ja roolitus tehtävään ja toteutusmalliin▪ tiimin osaaminen ja kokemus tehtävään▪ tiimin näytöt yhteistoiminnasta▪ tiimin heikkoudet ja vahvuudet allianssiin <p>Kuvauksen pituus saa olla liitteineen korkeintaan 5 A4-sivua sisältäen kansilehden.</p>	<p>Projektitiimistä arvioidaan:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ tiimin resursoinnin soveltuvuus tehtävään▪ tiimin osaamisen ja kokemuksen soveltuvuus tehtävään▪ tiimin kokemus yhteistoiminnasta▪ tiimin vahvuuksien ja heikkouksien analyysi toimia allianssimallilla

Projektitiimin arviointiasteikko

Arviointiasteikko	Heikko 0-25 pistettä	Tyydyttävä 26-50 pistettä	Hyvä 51-75 pistettä	Erinomainen 76-100 pistettä
Projektitiimi <ul style="list-style-type: none"> ▪ tiimin resursoinnin soveltuvuus tehtävään ▪ tiimin osaamisen ja kokemuksen soveltuvuus tehtävään ▪ tiimin kokemus yhteistoiminnasta ▪ tiimin vahvuuksien ja heikkouksien analyysi toimia allianssimallilla 	<p>Tiimi on organisoitu ja resursoitu huomioiden tehtävän ja toteutusmallin vaatimuksia</p> <p>Tiimillä on tehtävään soveltuvaa osaamista ja kokemusta</p> <ul style="list-style-type: none"> • joihinkin hankkeessa vaadittuihin tehtäväkokonaisuuksiin <p>Tiimillä ei ole kokemusta aiemmasta yhteistyöstä.</p> <p>Tiimin vahvuuksia ja heikkouksia on tunnistettu</p>	<p>Tiimi on organisoitu ja resursoitu vastaamaan tehtävän ja toteutusmallin vaatimuksia</p> <p>Tiimillä on tehtävään soveltuvaa osaamista ja kokemusta</p> <ul style="list-style-type: none"> • useaan hankkeessa vaadittuja tehtäväkokonaisuuksia <p>Tiimillä on osaksi kokemusta aiemmasta yhteistyöstä</p> <p>Tiimin vahvuuksia ja heikkouksia toimia allianssissa on tunnistettu</p>	<p>Tiimi muodostaa yhdessä tilaajan kanssa projektiorganisaation ja se on organisoitu ja resursoitu tehtävän ja toteutusmallin vaatimusten mukaisesti.</p> <p>Tiimillä on tehtävään soveltuva monipuolinen ja laaja tai syvä osaaminen ja kokemus</p> <ul style="list-style-type: none"> • lähes kaikkiin hankkeessa vaadittuihin tehtäväkokonaisuuksiin <p>Tiimillä on kokemusta aiemmasta yhteistyöstä</p> <p>Tiimin vahvuuksia ja heikkouksia toimia allianssissa on tunnistettu tämän hankkeen kannalta</p>	<p>Tiimi muodostaa yhdessä tilaajan kanssa integroidun projektiorganisaation ja se on organisoitu, resursoitu ja roolitettu tukemaan tehtävää ja toteutusmallia</p> <p>Tiimillä on tehtävään soveltuva monipuolinen, laaja ja syvä osaaminen ja kokemus</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaikkiin hankkeessa vaadittuihin tehtäväkokonaisuuksiin <p>Tiimillä on runsaasti kokemusta aiemmasta yhteistyöstä ja sen tuloksista</p> <p>Tiimin vahvuudet ja heikkoudet toimia allianssissa on analysoitu ja perusteltu tämän hankkeen kannalta</p>

Osallistumishakemus: Suunnitelma kehitysvaiheen käynnistämiseksi

Suunnitelma kehitysvaiheen käynnistämiseksi	
Sisältövaatimus	Vertailuperusteet
<p>Suunnitelma kehitysvaiheen nopeasta käynnistämisestä hankintapäätöksen jälkeen ja kehitysvaiheen alussa laadittavan hankesuunnittelun tuotoksista</p> <p>Suunnitelman tulee sisältää seuraavat asiakohdat:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kuvaus kehitysvaiheen käynnistämisestä sisältäen vaiheen tehtävät ja niiden resursoinnin, budjetoinnin ja aikataulun sekä allianssikyvykkyyden kehittämisen.2. Kuvaus kehitysvaiheen alussa tehtävästä hankesuunnittelusta, hankesuunnittelun tehtävistä ja sisällöstä sekä tavoiteltavista tuotoksista <p>Kuvauksen pituus saa olla liitteineen korkeintaan 10 A4-sivua sisältäen kansilehden ja sisällysluettelon.</p>	<p>Suunnitelmasta arvioidaan Ehdokkaan asiantuntemusta ja osaamista seuraavin vertailuperustein:</p> <ul style="list-style-type: none">• Miten Ehdokas suunnittelee ja varmistaa toteutusmallin ja allianssin toimintaperiaatteiden mukaisen kehitysvaiheen sujuvan ja kustannustehokkaan käynnistämisen ? (painoarvo 60 %)• Miten Ehdokas suunnittelee hankesuunnitelman laatimisen siten, että suunnitelman tuotokset tukevat tilaajan tavoitteiden toteuttamista ja käytettävää toteutusmallia? (painoarvo 40 %)

Tarjousten arviointikohteet

Arviointikohteet			
Laatu	Työpaja	Tarjous	75 %
1. Projektin johto- ja yhteistoimintakyky 1.1 Projektipäällikkö 1.2 Ryhmä	x		max 25 pistettä (max 7,5 pistettä) (max 17,5 pistettä)
2. Kyky tuottaa arvoa rahalle 2.1 Kohdearkkitehtuuriratkaisut 2.2 Projektisuunnitelma		x	max 50 pistettä (max 30 pistettä) (max 20 pistettä)
Lopulliset laatu pisteet lasketaan siten, että laadultaan paras saa 75 pistettä. Muut kaavan $75 * (\text{tarjoajan laatu pisteet} / \text{parhaat laatu pisteet})$ mukaan.			
Hinta			25 %
Pienin palkkiotarjous saa 25 pistettä, muut kaavan $25 * (\text{pienin palkkiotarjous} / \text{tarjoajan palkkiotarjous})$ mukaan.			

Tarjous: 1. Projektinjohto- ja yhteistoimintakyky

Projektin johto- ja yhteistoimintakyky	
Sisältövaatimus	Vertailuperusteet
<p>Tarjoajan projektipäällikön ja ryhmän arviointi kehitystyöpajoissa.</p> <p>Arvioitavaan ryhmään kuuluvat kehitystyöpajoihin kutsuttavat tarjoajan nimeämät muut avainhenkilöt sekä muut kehitystyöpajaan osallistuvat hankkeeseen esitetyt henkilöt.</p>	<p>Vertailussa arvioidaan projektipäällikön (paino 30 %) ja muun ryhmän (paino 70 %) kykyä:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ johtaa työskentelyä (20 %)▪ toimia integroituna tiiminä (20 %)▪ tuottaa tuloksia ja arvioida niitä (20 %)▪ tehdä päätöksiä (15 %)▪ viestiä ja kommunikoida (15 %)▪ kehittää ja innovoida ratkaisuja (10 %)

Tarjous: 2.1 Kohdearkkitehtuuri

Kohdearkkitehtuuriratkaisut	
Sisältövaatimus	Vertailuperusteet
<p>Kohdearkkitehtuurikuvauksen tulee sisältää seuraavat asiakohdat:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Kohdearkkitehtuurin esitystapa ja sisältö2. Vaihtoehtoiset kohdearkkitehtuuriratkaisut ja niiden analysointi3. Teknologia- ja valmisohjelmaratkaisujen merkitys kohdearkkitehtuuriratkaisun valinnassa <p>Kuvaus jätetään tarjouslomakkeella 1. Kuvauksen laajuus liitteineen saa olla enintään 16 A4-sivua sisältäen kansilehden ja sisällysluetteloin.</p>	<p>Kuvauksesta arvioidaan tarjoajan asiantuntemusta ja osaamista seuraavin vertailuperustein:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Miten tarjoaja määrittelee ja esittää kohdearkkitehtuurin sisällön ja rakenteen tilaajan tavoitteiden ja hankkeen toteuttamiseksi? (30 %)▪ Miten tarjoaja määrittelee vaihtoehtoiset kohdearkkitehtuuriratkaisut ja analysoi niitä tilaajan tavoitteiden ja allianssihankkeen toteuttamiseksi? (40 %)▪ Miten tarjoaja analysoi teknologia- ja valmisohjelmaratkaisuja hankkeen parhaaksi? (30 %)

Tarjous: 2.2 Projektisuunnitelma (Tarjousten arviointia varten tehtävä suunnitelma)

Suunnitelma	
Sisältövaatimus	Vertailuperusteet
<p>Suunnitelman tulee sisältää seuraavat asiakohdat:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Suunnitelma projektin organisoinnista ja resursoinnista sekä projektiorganisaation toimintamallista allianssissa2. Suunnitelma vaihtoehtoisten kohdearkkitehtuuriratkaisujen valintaprosessiksi vaiheineen3. Projektin kehitys- ja toteutusvaiheiden vaiheistus ja aikataulu <p>Suunnitelma jätetään tarjouslomakkeella 2. Suunnitelman laajuus liitteineen saa olla enintään 12 A4-sivua sisältäen kansilehden ja sisällysluettelon.</p>	<p>Suunnitelmasta arvioidaan tarjoajan asiantuntemusta ja osaamista seuraavin vertailuperustein:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Miten tarjoaja suunnittelee ja resursoi projektiorganisaation ja suunnittelee sen toiminnan allianssissa (25 %)▪ Miten tarjoaja suunnittelee vaihtoehtoisten kohdearkkitehtuuriratkaisujen valinta- ja päätöksentekoprosessin osana kehitysvaihetta? (50 %)▪ Miten tarjoaja suunnittelee hankkeen kehitys- ja toteutusvaiheet ja niiden aikataulun (25%)

Tarjous: 3. Palkkio

Palkkio	
Sisältövaatimus	Vertailuperusteet
<p>Tarjottu palkkioprosentti</p> <p>Palkkio tarjotaan tilaajan arvioon tavoitekustannuksesta</p> <p>Palkkion tarjoamisen periaatteesta neuvotellaan tilaajan ja tarjoajien kesken tarjousneuvotteluissa, jonka jälkeen tilaaja tekee ratkaisunsa ja ilmoittaa palkkion tarjoamisen periaatteet lopullisessa tarjouspyynnössä.</p> <p>Palkkiotarjous jätetään tarjouslomakkeella 3.</p>	<p>Tarjouksista arvioidaan</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Ryhmittymän (painotettu) palkkioprosentti

Allianssin tilannekatsaus ja kokemukset tähän mennessä

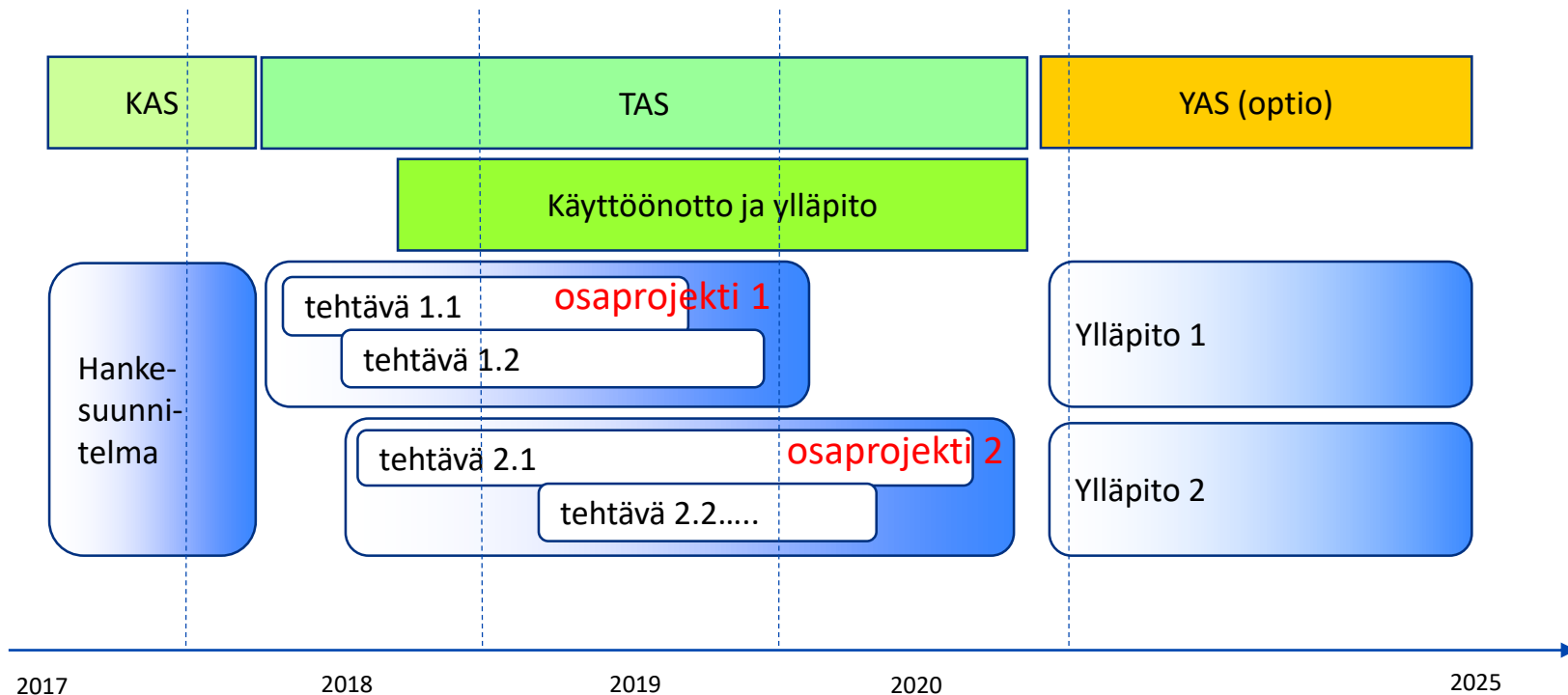
Tiestötietojärjestelmät ja -palvelut

- Velho-allianssi käynnistyi lokakuussa 2017, toteutetaan allianssimallilla
- Allianssin toteuttaa Liikennevirasto ja Tietäjät-ryhmittymä (Ramboll, Sito, Solita)
- KAS-vaiheessa laaditaan
 - Hankesuunnitelma – mitä tehdään
 - Allianssikäsikirja – miten tehdään
- Tavoite siirtyä TAS-vaiheeseen alkuvuodesta

Hankkeen vaiheistus

Kokemukset tähän mennessä

- Toimittajamarkkinoilla oli hyvä valmius lähteä mukaan, vastaanotto oli innostunutta
- Hankinnan kilpailutusvaihe vietiin läpi suunnitellussa aikataulussa, samalla kehitettiin myös laajasti osaamista
 - Käytettiin liian paljon? aikaa Hankinnan kohteen kuvaamiseen
 - Arviointikohteisiin ja arviointiasteikkoon perusteluineen kannattaa panostaa, jotta osallistumishakemusten / tarjousten käsittely olisi sujuvaa
 - Sopimusneuvottelut saatiin vietyä suunnitellussa aikataulussa
- Uutta sopimusta (allianssisopimus) käsitteineen ja sen soveltamista toimintamalleineen jalkautetaan / opiskellaan yhdessä parhaillaan
 - Kaupallisen malli vaikutuksineen ja sen ymmärtäminen keskiössä KAS-vaiheessa
 - Myös KAS ja TAS eron hahmottaminen käynnissä
- Yhdessä työskentely on lähtenyt hyvin käyntiin (tutustumista ja ryhmäytymistä tapahtui jo kilpailutusvaiheen työpajoissa), käytössä bigroom ja sähköiset työtilat